
Kyrkomötet
Ekumenikutskottets betänkande 2017:5

Mission i världen

Sammanfattning

Betänkandet behandlar motion 2017:50 om inventering av systerkyrkors behov av utsända medarbetare från Svenska kyrkan samt en ökning av antal utsända. Utskottet instämmer i delar av motionens problemformuleringar men ställer sig inte bakom motionens förslag. Utskottet föreslår därför kyrkomötet att avslå motionen.

Till betänkandet finns en reservation.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2017:50, punkt 1.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2017:50, punkt 2.

Motionens förslag

Motion 2017:50 av Leif Nordlander, Mission i världen

1. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att i samarbete med våra systerkyrkor inventera deras behov av kompetens på lämpligt sätt.
2. Kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att sträva efter att sända fler människor till tjänst i våra systerkyrkor som tecken för den världsvida kyrkans gemenskap.

Bakgrund

Svenska kyrkans internationella råd svarar på delegation från kyrkostyrelsen för Svenska kyrkans internationella verksamhet. Det internationella arbetet styrs av femåriga strategier som fastställs av internationella rådet och beslutas av kyrkostyrelsen. I den aktuella strategiska planen beskrivs arbetet som innefattande kyrkosamverkan, humanitärt arbete, långsiktigt utvecklingssamarbete och policydialog. Det övergripande uppdraget innebär att Svenska kyrkan – nationellt – som aktör för internationell mission och diakoni samverkar med alla goda krafter för att bidra till att återupprätta skapelsen och skapa ett gott samhälle för alla.

För Svenska kyrkan är det ekumeniska samarbetet självklart. Tillsammans delas tro, uppdrag och erfarenheter och alla bidrar med olika förmågor och resurser. Som olika delar av samma kropp är den ekumeniska familjen ömsesidigt beroende av varandra och gemensamt ansvarig inför varandra. Den starka ekumeniska identiteten uttrycks internationellt särskilt genom medlemskap i Kyrkornas världsråd (KV). Som luthersk kyrka står vi i en särskild historisk och teologisk gemenskap med den lutherska kyrkofamiljen, och är medlemmar i Lutherska världsförbundet (LVF).

Genom KV och LVF skapas förutsättningar för gemensamt arbete tillsammans med andra medlemskyrkor och kyrkorelaterade organisationer såsom kristna råd och biståndsorganisationer. Fokus ligger på kyrkornas synliga enhet som kyrkor, ekumenisk teologi och arbete med olika diakonala rättvisefrågor. Svenska kyrkans internationella verksamhet på nationell nivå läger tyngdpunkten i sitt arbete på de diakonala rättvisefrågorna.

För att säkerställa relevans och kvalitet i arbetet spelar utsända medarbetare en avgörande roll. Närvaro genom utsända medarbetare är i många fall en förutsättning för att förstå det sammanhang där kyrkor och partner verkar och för att utveckla och fördjupa relationer med kyrkor, partner och resursorganisationer samt internationella organ i en aktuell region, exempelvis ambassader och EU-beskickningar. Svenska kyrkans internationella arbete har tre kategorier av utsända medarbetare: regionala representanter, humanitär personalpool och sekonderad personal.

Utsända medarbetare bidrar till viktig land- och regionspecifik kontextanalys, partnerkännedom, nätverksbyggande, fördjupad dialog samt kapacitetsstärkande inom utvalda samarbetsområden. De för även tillbaka kunskaper, erfarenheter och kompetens till Svenska kyrkans arbete, både lokalt i stift och församlingar och på nationell nivå, samt bidrar till fördjupad förståelse av kyrkans identitet och roller som civilsamhällesaktörer. Utsända medarbetare kan även spela en viktig roll i de vänrelationer som finns mellan svenska stift och församlingar och kyrkor i andra delar av världen. Svenska kyrkans internationella arbete på nationell nivå har i dagsläget ca 20 utsända medarbetare.

Representanter för Svenska kyrkans internationella arbete – Liason officers – är hösten 2017 utsända till Guatemala, Colombia, Jerusalem, Libanon, Etiopien, Kenya (Fokus Sydsudan), Tanzania, Uganda, Zimbabwe, Södra Afrika, Asien regionalt (placerad i Thailand) och Myanmar.

Svenska kyrkans Internationella arbete har även en utsänd för att i Nairobi koordinera det s.k. flyktingprogrammet på Afrikas horn och i Östra Afrika samt två utsända till Evangelical Lutheran Church in Jordan and the Holy land (ELCJHL) med fokus på arbetet vid Dopplatsen samt en utsänd till Lutheran Theological Institute i Hong Kong.

När Svenska kyrkans internationella arbete sekonderar personal till en partner ska det vara förankrat i en förfrågan från partner och syfta till stärkt kapacitet hos partner. Uppdraget ska relatera till land- och regionprogrammets eller de humanitära programmets mål och tematiska inriktning, och vara tydligt avgränsat. Uppdraget kan också relatera till arbetet i de globala ekumeniska allianserna. En sekondering kan också ha som målsättning att bidra till fördjupande av relationer med systerkyrkor. Den nationella nivån samverkar då med stiftet.

Utskottets överväganden

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2017:50.

Utifrån motionens förslag diskuterade utskottet den stora minskning av antal utsända medarbetare som skett inom Svenska kyrkan de senaste 10–15 åren. Det finns anledning att poängtera den betydelse internationella och interkonfessionella erfarenheter har för Svenska kyrkans identitet och reflektion. Utskottet uttrycker därför viss oro för det minskade inflöde av erfarenheter som tidigare missionärer och utsända medarbetare bidrog med. Samtidigt framgår det av bakgrundsbeskrivningen att samverkan och utbyte med systerkyrkor i dag sker i andra former och på andra villkor

än i en äldre tids missionsarbete. Åtgärder för förstärkt missionssamverkan måste övervägas i ljuset av dessa förändringar.

Utskottet konstaterar vidare att en betydande del av Svenska kyrkans kyrkorelationer idag bärs av stift och församlingar. Detta – menar utskottet – ställer nya krav på nationell nivåns sammanhållande funktion. Motionens förslag löser emellertid inte denna typ av frågor varför utskottet även av detta skäl föreslår att motionen avslås.

Uppsala den 5 oktober 2017

På Ekumenikutskottets vägnar

Agneta Granström, ordförande

Kristin Molander, sekreterare

Beslutande: Agneta Granström, ordförande, Daniel Tisell, Mattias Kristenson, Agneta Brendt, Lars Stjernkvist, Lars G Linder, Göran Karlsson, Anki Erdmann, Lars Jakobsson, Anette Nordgren, Fredrik Sidenvall, Jan Olov Sundström, Madelaine Erlandsson, Magnus Hedin och Inga Alm.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Stefan Hortlund, Olle Burell, Lars Jonsson, Roger Larsson, Dan Sarkar, Jimmy Dahllöf, Lars-Ivar Ericson, Julia Kronlid, Margit Borgström, Moni Höglund, Magnus Gunnarsson och Anders Nihlgård.

Biskoparna Ragnar Persenius och Mikael Mogren har deltagit i utskottets överläggningar.

Reservation

I ärendet EU 2017:5 där motion 2017:50 av Leif Nordlander behandlas, reserverar jag mig mot utskottets yrkande på avslag. Missionen, uppdraget att gå ut i hela världen och göra alla folk till lärjungar, hör till en kristen kyrkas grundläggande uppgift. Svenska kyrkan har under de senaste 150 år spelat en mycket stor roll i världsmissionens historia dels genom sin kyrkomission och dels genom olika former av missionssällskap. Gud har välsignat denna mission och låtit det utsädda ordet bära frukt i omvändelse och tro, i nybildade församlingar och framväxande systerkyrkor.

Missionens engagerade vänner här hemma och hemvändande missionärer har betytt mycket för att i Svenska kyrkan uppehålla medvetenheten om att kristendom inte i första hand är en självklar del i ett etniskt arv utan ett resultat av att evangeliet om Jesus Kristus förkunnas och blir mottaget i tro. Uppfattningen att systerkyrkor inte efterfrågar missionärer från Sverige torde återspegla kyrkokansliets uppfattning om att det internationella arbetet ska utformas som ”Guds mission” – i praktiken en diakonal och politisk verksamhet som söker tillgodose jordiska behov – snarare än att korrekt återge systerkyrkornas förhållningssätt.

Motionens bägge att-satser har förutsättningar att förändra Svenska kyrkans internationella arbete så att det återigen blir en mission värd namnet.

Fredrik Sidenvall